

PRAWNOWYZNANIOWE ASPEKTY KATOLICKIEGO DUSZPASTERSTWA LEŚNIKÓW I MYŚLIWYCH W POLSCE

Duszpasterstwo katolickie i niekatolickie wśród leśników i myśliwych w Polsce ma długą tradycję historyczną i sięga czasów średniowiecza. Dotychczas opiekę duszpasterską nad myśliwymi i leśnikami sprawował w zasadzie proboszcz katolicki i jego wikariusze albo duchowieństwo zakonne. Rozwój wyspecjalizowanej opieki duszpasterskiej zaznaczył się dopiero w końcu XX w. Poważnym impulsem w tej dziedzinie były postanowienia Soboru Watykańskiego II z 1965 r. i zmiana ustroju polityczno-prawnego w Polsce w 1989 r.

Współczesne duszpasterstwo wśród leśników i myśliwych na gruncie prawa kościelnego i polskiego nie tworzy jeszcze osobnych jednostek organizacyjnych, tak jak np. Ordynariat Polowy Wojska Polskiego, czy dekanatów w Policji i Służbie Celnej. Niemniej Konferencja Episkopatu Polski zezwoliła każdemu biskupowi diecezjalnemu na tworzenie w każdej diecezji specjalnych stałych środowiskowych duszpasterzy (kapelanów) do opieki nad myśliwymi i leśnikami.

Pomimo, że rola posługi kapłańskiej wśród myśliwych i leśników jest już od dawna wysoko oceniana przez władze kościelne i wiernych, to jednak proces jej tworzenia przyspieszył dopiero na początku XXI w. Na razie posługa kapelańska w tych środowiskach wykonywana jest na zasadzie wolontariatu. Być może, że w przyszłości (postulaty *de lege ferenda*), że Konferencja Episkopatu Polski i właściwe władze polskie zawrą odpowiednie porozumienia w tej dziedzinie. Pozwoliłoby to na zmianę przepisów prawa polskiego w tym kierunku, że opieka duszpasterska w tych środowiskach mogłaby być zinstytucjonalizowana i współfinansowana przez państwo. Rozwiązania te byłyby pożądane społecznie i zgodne z konstytucyjną zasadą współdziałania każdego w swoim zakresie [Państwa i Kościoła] dla dobra człowieka i dobra wspólnego (art. 25 ust. 3 konstytucji RP z 1997 r.).

ECCLESIASTICAL LEGAL ASPECTS OF THE CATHOLIC CHAPLAINCY OF FORESTERS AND HUNTERS IN POLAND

Catholic and non-Catholic chaplaincy of foresters and hunters in Poland has a long tradition and dates back to medieval times. The chaplaincy of foresters and hunters used to be the domain of Catholic pastors, their curates or monastic priests. The evolution of specialized pastoral assistance occurred at the turn of the 20th century and was incentivized by the

provisions of the Second Vatican Council of 1965 and the political and economic transformation in Poland in 1989.

Contemporary chaplaincy of foresters and hunters does not develop separate organizational units under ecclesiastical law or Polish law, such as the Military Ordinariate of Polish Army, or deaneries in the police of customs service. However, the Polish Episcopate Conference permitted every diocesan bishop to establish special, permanent chaplains to watch over hunters and foresters.

Notwithstanding the fact that the role of pastoral service among hunters and foresters has been highly appreciated by Church authorities and the faithful, its development gained momentum no earlier than at the beginning of this century. Currently, such service is performed voluntarily. In the foreseeable future, (*de lege ferenda* postulates) the Polish Episcopate Conference and competent Polish authorities might enter relevant agreements to adjust this matter. This would allow the modification of Polish law towards the institutionalization and public co-financing of chaplaincy in such communities. Such solutions would be socially desired and complying with the constitutional principle of cooperation [of the State and churches] for the individual and common good (Article 25(3) of the 1997 Constitution of the Republic of Poland).